

EDUCACIÓ INFANTIL	METODOLOGIA D'ENSENYAMENT/ APRENTATGE	
------------------------------	--	---

PRINCIPIS METODOLÒGICS

En la pràctica docent de les diverses àrees de coneixement, les mestres d'Educació Infantil tenim en compte els següents **Principis Metodològics**:

A) Els nens no viuen parcialment allò que els envolta, sinó que tenen la seva primera relació amb l'entorn a través de la manipulació i la percepció global.

Per tant, creiem que l'**enfocament globalitzador** en l'organització dels continguts d'ensenyament, de manera que els problemes, les situacions i els esdeveniments siguin abordats dins d'un context i de manera unitària, sense distincions innecessàries, és el més indicat per a aquesta etapa.

B) L'activitat constructiva de l'alumne/a és el factor decisiu en la realització dels aprenentatges escolars. Cal considerar l'infant com a subjecte del seu aprenentatge. (**Teoria constructivista de l'aprenentatge**).

Per tant, la mestra ha d'orientar l'alumne/a en la construcció d'**aprenentatges significatius** que li permetin d'establir relacions entre les experiències i coneixements previs i els nous continguts d'ensenyament. Això s'aconsegueix afavorint una intensa activitat de l'infant a través de l'observació directa, la manipulació i l'experimentació. D'aquesta manera, afavorim també la iniciativa, interès, motivació i espontaneïtat dels alumnes.

C) L'**enfocament personalitzat**, és a dir, l'acostament als diferents ritmes de maduració i estils d'aprenentatge de cadascun dels alumnes ens permet de connectar amb els seus interessos i confirmar que van seguint el procés sense dificultat.

D) L'escola ajuda els nens/es a eixamplar les seves relacions amb altres persones i complementa l'àmbit familiar en la tasca educativa.

Pensem que la interacció de l'infant amb els seus companys/es i el joc constitueixen uns importants recursos metodològics, ja que les relacions amb els altres l'ajuden en el seu procés social, afectiu i intel·lectual.

Així, una **metodologia socialitzada i convivencial** ens aporta els avantatges del treball en comú i l'aprenentatge cooperatiu, que en aquesta etapa evolutiva afavoreixen l'assoliment d'actituds de col·laboració, respecte, reciprocitat, etc.

E) El paper de la mestra és el de fil conductor, ja que recull els interessos dels nens/es i organitza a partir d'aquests interessos experiències concretes en les quals el nen/a participa directament. (**Metodologia activa i vivencial**).

F) L'Educació Infantil ha d'aconseguir que els nens i nenes visquin les experiències estimuladores d'un creixement individual complet i que s'impliquin activament en el procés de maduració integral i harmònica de la persona i en el gust d'aprendre a aprendre. (**Enfocament d'educació integral**).

Per tant, organitzem l'activitat escolar de forma lúdica, posada a l'abast de tots els nens i nenes i adreçada a l'adquisició de capacitats i estratègies.

EDUCACIÓ INFANTIL	METODOLOGIA D'ENSENYAMENT/ APRENTATGE	
------------------------------	--	---

G) Utilitzem una **metodologia oberta i flexible** que garanteix la fidelitat als principis pedagògics fonamentals i a la seva constant actualització.

Aquesta metodologia és:

- Adaptada a l'entorn i la vida real dels alumnes.
- Motivadora, que engresqui a l'activitat i la participació.
- Observacional, que cultivi l'observació com un mitjà prioritari d'informació.
- Innovadora, que impulsi l'expressió oral i la creativitat.

H) Amb la metodologia emprada potenciem la **memòria comprensiva**, que és un record d'allò que ja s'ha après, i una base a partir de la qual s'inicien nous aprenentatges, sense oblidar la memòria mecànica per fer activitats específiques.

I) La nostra metodologia provoca la **funcionalitat dels coneixements adquirits**, és a dir, que serveixen per a l'adquisició de nous continguts, o que es poden aplicar en noves situacions quan les circumstàncies ho requereixen.

J) Les necessitats afectives pròpies dels nens i nenes d'aquesta etapa requereixen que les activitats es desenvolupin en un clima de confiança. És important la **col·laboració de la família** per tal de proporcionar a l'infant estímuls en els seus aprenentatges i, en particular, en el començament de la nova experiència formativa.

Per aquest motiu, impulsem i potenciem al màxim les relacions família-escola, tant individualment com col·lectiva.

K) La finalitat de l'avaluació és adequar el procés d'ensenyament al progrés real de l'aprenentatge dels alumnes.

Per tant, l'**avaluació** és **contínua, global i formativa**, per adequar la pràctica docent a cada situació i crear les condicions més favorables per al desenvolupament integral dels alumnes.

ESTRATÈGIES EDUCATIVES

A l'hora d'establir l'estratègia educativa que s'utilitzarà en cada moment es tria la més adequada per a l'assoliment dels objectius proposats, tenint en compte la situació en què es troben els alumnes. Es fa una especial incidència, però, en les activitats d'ensenyament-aprenentatge que contribueixen de forma directa a interioritzar en els nens/es una actitud activa davant de qualsevol situació o proposta, que els ajudi a vèncer dificultats superables i a tenir iniciativa tant en les pròpies produccions com en les activitats col·lectives.

Hi ha metodologies que utilitzem a diari i d'altres que emprem esporàdicament. Les metodologies educatives més utilitzades a Educació Infantil són:

EL JOC: Utilitzem el joc per al desenvolupament i l'aprenentatge dels alumnes. És una activitat instintiva i espontània de l'infant. Les situacions de joc planificades poden ser molt diverses segons les capacitats que es vulguin potenciar o afavorir en cada moment. El material que s'ofereix determina l'estil de joc que es desenvoluparà en cada situació.

- **El joc lliure:** Al llarg de la jornada escolar hi ha moments en què aquests tipus de joc té la seva raó de ser, i és necessari per mantenir la bona marxa de la dinàmica del grup. Són moments en què els infants descansen, juguen i es relacionen. En el joc lliure, amb l'acompanyament de les mestres, els alumnes aprenen habilitats socials, a compartir, a autoregular-se (jugar sense molestar els altres), etc.
- **Racons de joc simbòlic:** Ofereixen l'oportunitat de representar mitjançant la dramatització i la verbalització situacions de la vida quotidiana o fantasiejades. Per realitzar aquesta activitat comptem amb un espai específic: "La sala de joguines".
Els racons que treballem són els següents:
 - Racó de l'escola
 - Racó de l'hospital
 - Racó dels vehicles
 - Racó de les construccions
 - Racó de la caseta
 - Racó de la botiga
- **Jocs de regles:** Tant a la classe de psicomotricitat com en els racons d'aprenentatge s'utilitza aquests tipus de joc (jocs de cartes, jocs amb daus, jocs de memòria...). Aquí els alumnes han de comprendre les normes d'un joc, acceptar-les i respectar-les sense fer trampes. També han de saber guanyar i saber perdre. L'actitud és molt important ja que moltes vegades es gestionen ells/es sols/es.

LES RUTINES: Ajuden a organitzar personalment l'alumne, i establir una bona relació amb els objectes i persones que el rodegen. Permet també anticipar moltes de les activitats que es faran durant el dia. Es parteix d'una dependència total de l'alumne cap a la mestra i es va cap a una progressiva autonomia personal.

A continuació anomenem les situacions que cal tenir presents al llarg de tota l'etapa perquè són fonamentals per obtenir un bon procés de desenvolupament i aprenentatge:

- Situacions d'alimentació: l'esmorzar (parar i desparar taula, recollir les engruens...) i el dinar (utilitzar correctament els coberts...).
- Situacions d'higiene personal: rentar-se les mans abans i després d'esmorzar i dinar i després d'anar al lavabo, mocar-se quan és té mocs, ...
- Situacions d'ordre de les pertinences personals o del grup: penjar l'abric o la bata, recollir els jocs i material comú de la taula de treball, posar-se i treure's la bata...
- Situacions d'entrada i sortida: saludar i acomiadar-se, penjar la motxilla al penjador, caminar pel passadís sense córrer...
- Situacions de treball: posar nom i data a la fitxa, esborrar quan t'equivoques, mantenir neta la fitxa, endreçar la feina acabada...

També hi ha establertes uns càrrecs que es treballen cada dia amb uns encarregats que varien segons la setmana. Alguns d'aquests càrrecs són:

- Encarregats de ser secretaris.
- Encarregats de passar la llista de classe per veure qui falta.
- Encarregats d'explicar l'horari que es farà al llarg del dia.
- Encarregats de registrar el temps que fa.
- Encarregats de posar la data a la pissarra.
- Encarregats de ser el primer i l'últim de la fila.
- Encarregats de revisar que la classe estigui ben neta i endreçada.
- Encarregats de repartir el material.
- Encarregats de repartir els fulls de treball.

EL TREBALL PER RACONS: Consisteix a situar espais d'aprenentatge específic: els/les alumnes hi passen de manera successiva i duen a terme activitats prèviament estructurades. Ho fan individualment o en grup petit. L'avantatge més clar consisteix en permetre que el nen/a dugui a terme activitats molt adequades al seu nivell i al seu ritme d'aprenentatge, sense que això suposi el seu aïllament de la resta del grup, que està ocupat, alhora, en treballs paral·lels.

El treball per racons facilita un grau d'autonomia considerable en contrast amb d'altres recursos didàctics, en els quals la presència de la mestres és imprescindible. També serveix perquè els alumnes practiquin de forma autònoma aprenentatges que s'han fet prèviament a classe.

Aquests tipus de racons s'utilitzen per a qualsevol de les àrees d'Educació Infantil.

EL TREBALL PER PROJECTES: Permet crear situacions de treball en les que l'alumne/a s'iniciï en l'aprenentatge d'uns procediments que l'ajudin a organitzar, comprendre i assimilar una informació. En definitiva, es tracta de crear situacions de treball en les quals els alumnes puguin, a partir d'un plantejament inicial (relacionat amb els seus coneixements previs), buscar informació, seleccionar-la, comprendre-la i relacionar-la a través de diferents situacions, per convertir-la posteriorment en coneixement.

Els projectes es despleguen en quatre fases importants:

1. Selecció o elecció del projecte.

- Motivació del tema.
- Tria i definició del tema. Argumentació.

2. Planificació del projecte.

- Activació de coneixements previs: organització del que sabem.
- Planificació de l'acció: què volem aprendre.
- Elaboració de l'índex.
- Decisió d'accions viables.
- Temporització.
- Previsió de recursos.
- Distribució de les tasques.

3. Desenvolupament de les accions.

- Realització de les accions planificades.
- Localització de la informació.
- Tractament de la informació.
- Avaluació de la planificació inicial. Regulació/adequació d'aquesta planificació.
- Difusió de la informació.

4. Avaluació.

- Del procés: "Com ho hem fet?".
- Del producte: "Hem aconseguit el que volíem?".
- De l'aprenentatge: "Què sabíem abans i què sabem ara?".
- Decisió de possibles nous punts de partida per al pròxim projecte.

Els alumnes i la mestra constitueixen un grup on tothom se'n implicat en el desenvolupament d'un projecte comú, ja que es parteix de la premissa que aprendre és un acte comunicatiu. S'aprèn gràcies a la interacció, ja que, tot i que cadascú és responsable del propi aprenentatge, necessitem els/les altres per avançar i aprendre. El grup és l'àmbit on s'expressa, reformula, contrasta i es comparteix el coneixement.

La informació que es genera en aquesta interacció facilita la construcció, consolidació, ampliació i modificació dels esquemes de coneixement. L'alumne/a mostra el processament que ha fet de la informació quan expressa les seves idees, coneixements, argumentacions, justificacions... És la metodologia ideal per desenvolupar la competència d' "aprendre a aprendre" imprescindible a l'Educació Primària.

A més, amb aquesta metodologia també es fomenta la col·laboració de les famílies per tal de compartir el procés d'ensenyament-aprenentatge.

Al col·legi es realitza un projecte al llarg de cada curs.

EL TREBALL COOPERATIU: En les grups d'aprenentatge cooperatiu els alumnes realitzen la seva activitat en un grup heterogeni en el qual, l'èxit individual s'aconsegueix si es produeix l'èxit en el grup.

El resultat d'un treball en equip cooperatiu és més que la suma del treball individual de cadascun dels membres del grup.

Amb el treball cooperatiu s'aprèn a:

- Conèixer i confiar els uns en els altres.
- Comunicar-se efectivament.
- Acceptar-se i recolzar-se entre si.
- Resoldre conflictes constructivament.

També es desenvolupen l'autoestima, la capacitat de lideratge, la iniciativa, la capacitat de negociació, l'autoavaluació, la confiança en un mateix, l'autocontrol, l'adaptabilitat, l'optimisme, la comprensió dels altres, la identificació amb el grup, les habilitats per resoldre conflictes, per cooperar, per influir, etc. Totes elles virtuts indispensables en el món laboral actual.

És indispensable l'esforç de cada un dels membres de l'equip per tenir èxit. Cada membre de l'equip té una contribució única i indispensable a l'esforç comú, ja sigui perquè es necessiten els recursos que ell/a té o bé pel seu rol o responsabilitat dins del treball.

Alguns exemples d'aquest tipus de treball a l'Educació Infantil són: inventar una història entre tots, establir les normes de la classe en una assemblea, elaborar un mural amb les aportacions de tots, aportar informació per desenvolupar un projecte, etc.

A mesura que els alumnes es van fent grans i més autònoms, el treball cooperatiu passa a organitzar-se en grups més reduïts, en lloc de fer-ho amb tot el grup-classe.

LA BIBLIOTECA: Un dels objectius principals a l'etapa d'Educació Infantil és propiciar que els nens i nenes s'iniciïn en el món dels llibres per adquirir, progressivament, hàbits de lectura.

El treball de biblioteca es realitza a través dels contes populars o d'altres contes d'interès que pot decidir tant la mestra com l'alumnat, i va acompanyat d'un treball d'expressió oral sobre el que s'ha llegit.

Aquesta activitat es realitza a l'aula ordinària o al vestíbul de l'etapa. Per tal que sigui un espai agradable, disposem d'un bagul amb coixins per afavorir un ambient de silenci, tranquil·litat, harmonia i també de relax.

Un cop al mes, tots els alumnes, per classes, van a la biblioteca del col·legi, on la bibliotecària els explica un conte. Després realitzen algun tipus de treball sobre el conte que han escoltat.

Per als alumnes de P5, es realitza un servei de préstec de llibres de la biblioteca de l'aula durant la segona avaluació del curs.

EL TALLER D'EXPERIMENTACIÓ: Els infants, des de ben petits, tenen una gran curiositat per descobrir el seu entorn. Per això, en aquestes edats s'ha de potenciar el seu esperit investigador i ajudar-los perquè sistematitzin les seves observacions.

Com a centre educatiu, ens proposem d'introduir l'infant en un món ric d'estímuls i vivències que possibilitin al màxim el seu desenvolupament personal i la seva creativitat.

L'experimentació els permet explorar amb materials que possibiliten activitats diverses: material de rebuig, líquids, materials propis de la natura, etc. Amb aquest tipus de material els infants observen els efectes de les seves accions, cosa que els permet treure'n conclusions.

La seqüència didàctica de l'experimentació és la següent:

- Observació
- Hipòtesi
- Experiència
- Resultats
- Interpretació
- Conclusions

ORGANITZACIÓ SOCIAL DE LA CLASSE

Segons com estan distribuïts els alumnes en els diferents grups, tenim els següents tipus d'agrupaments:

ELS ALUMNES DEL GRUP-CLASSE: En entrar a l'escola, l'alumne s'incorpora automàticament a un grup-classe amb tots els companys i companyes que participaran conjuntament en les activitats formatives dissenyades o bé coordinades per la mestra-tutora.

L'aplicació del principi d'integració afavoreix la convivència entre alumnes de la mateixa edat, amb igualtat de drets pel que fa a la seva educació com a ciutadans, encara que amb elements diferenciadors per motius de raça, sexe, ambient de procedència, context socio-cultural de la família, etc. És a dir, el grup-classe és un grup essencialment heterogeni.

Segons aquest criteri d'heterogeneïtat, els alumnes s'agrupen posant l'accent en la riquesa que suposa la diversitat, que afavoreix el desenvolupament de les capacitats de tipus relacional i d'interacció social, estimula l'aprenentatge mitjançant l'intercanvi entre els companys i la convivència d'alumnes que comparteixen capacitats,

habilitats i ritmes d'aprenentatge diferents.

Per aquest motiu, les mestres adoptem estratègies metodològiques que ens permeten un seguiment personal del procés d'aprenentatge de cada un dels alumnes.

En el nostre centre, donat que tenim dues línies, procurem que els dos grups del mateix nivell siguin el més equilibrats possible. Per tal d'aconseguir-ho, a l'hora de formar els grups classe tenim en compte els següents criteris:

- edat dels alumnes (alumnes nascuts el primer semestre de l'any o el segon semestre)
- sexe (nens i nenes)
- alumnes amb dificultats especials (discapacitats sensorials, motores...)
- alumnes amb al·lèrgies
- nombre de germans (fills únics, fills grans, fills petits...)
- parentiu (cosins, bessons...)
- procedència (casa, guarderia "x", guarderia "y"...)
- noms iguals

Els alumnes que pertanyen a cada categoria segons els aspectes esmentats, en principi es distribueixen per igual entre els dos grups. Malgrat tot, en cada cas caldrà valorar les circumstàncies per tal de prioritzar uns aspectes o altres.

Es pot considerar l'opció que en acabar un curs o el cicle, els dos grups es puguin barrejar o s'hi pugui fer algun canvi. En aquest cas els criteris que se seguirien serien els mateixos que hem anomenat més amunt, però també s'hi podrien afegir l'evolució acadèmica dels alumnes, o alguna problemàtica concreta que calgui resoldre.

ELS ALUMNES DEL CICLE: No obstant la identitat del grup-classe, la configuració de l'Educació Infantil fa que els alumnes que cursen el mateix cicle segueixin un mateix procés educatiu i puguin mantenir relació amb totes les mestres que constitueixen l'equip de cicle.

La unitat organitzativa de cada un dels dos cicles de l'etapa d'Educació Infantil (en el nostre centre només s'imparteix el segon cicle) configura el grup d'alumnes del cicle, a l'entorn del qual s'han de planificar totes les activitats formatives programades per l'equip de mestres. Es per això que també potenciem la realització d'activitats en les que hi participen tots els alumnes del cicle independentment del curs i del grup-classe al qual pertanyin (excursions, colònies, concerts, representacions teatrals, celebracions, festes i diades, esbarjo, etc.).

Aquest fet motiva l'augment del grau d'heterogeneïtat en el grup d'alumnes, ja que s'hi troben nens i nenes d'edats diferents: 3, 4, i 5 anys.

L'establiment d'aquests grups heterogenis de caràcter transitori és molt útil per afavorir determinats processos socialitzadors i també per realitzar activitats educatives que requereixen la participació d'alumnes amb habilitats diferents.

ELS ALUMNES DEL CENTRE: Per tal de fomentar el sentiment de pertinença a la comunitat educativa del col·legi, algunes vegades al llarg del curs es programen

activitats en els que hi participen alumnes de les diferents etapes: celebracions de diades importants, representacions teatrals, concerts, audicions...

Altres vegades també es programen activitats en què els alumnes més grans ajuden els petits. Un exemple d'aquestes activitats és el Projecte Padrins. Amb aquest tipus d'activitats es fomenta la solidaritat i l'aprenentatge mutu.

Segons com estan agrupats els alumnes a l'hora de realitzar les diferents activitats a l'aula, tindrem les següents tipologies d'activitats:

ACTIVITATS COL·LECTIVES: Són activitats que es fan en conjuntament amb tot el grup-classe. Aquesta agrupació és útil perquè els infants sentin que formen part d'un grup. Alguns exemples d'activitats que es fan en gran grup són:

- La rotllana
- Presentació dels projectes
- Taller de Biblioteca
- L'organització dels càrrecs
- Cantar una cançó o ballar una dansa
- Explicació de contes
- Jocs de llenguatge
- Elaboració d'un mural o collage
- Experimentació amb diferents objectes i materials...

Cada curs organitza les activitats col·lectives adequades a les edats dels infants.

ACTIVITATS INDIVIDUALS: Són activitats que normalment són de treball amb materials d'elaboració plàstica (fang, pintura, plastilina) i/o de paper i llapis. Aquestes activitats tenen la particularitat que són individuals, però, molts cops, les fan tots els infants alhora, cadascú amb la seva producció al davant.

Al segon cicle de l'educació infantil aquestes activitats comencen a adquirir un pes més important, sobretot les que es basen en un treball individual fet amb paper i llapis.

ACTIVITATS EN PETIT GRUP: Són aquelles activitats que no es treballen ni amb tot el grup classe ni de manera individual, sinó que un petit nombre d'alumnes treballen conjuntament.

Per exemple:

- Racons de joc simbòlic
- Racons de biblioteca
- Racons d'aprenentatge
- Tallers de plàstica i habilitat manual
- Racons de joc de taula...

ACTIVITATS PER PARELLES: Es tracta d'un tipus d'organització que propicia la interacció entre companys i l'ajuda mútua i, per tant, dóna seguretat als alumnes.

En parelles es poden fer, per exemple, activitats de confegir paraules amb fitxes de lletres, pintar un dibuix gran, classificar objectes, resoldre trencaclosques i puzzles...

UTILITZACIÓ DE L'ESPAI I DEL TEMPS

ORGANITZACIÓ DE L'ESPAI: Fa referència a les característiques físiques del centre, de les aules, com s'utilitzen els espais, el tipus de mobiliari escollit i la distribució de l'alumnat dins la classe.

A més de comptar amb l'autorització del Departament d'Educació per impartir l'Educació Infantil, a l'hora de configurar els diferents ambients del centre escolar hem tingut en compte alguns **criteris d'adaptació d'espais** que estan relacionats entre si. Són els següents:

- Criteri d'unitat-cicle:** Els espais per als alumnes del cicle formen una "unitat física", és a dir, els alumnes no han de sortir del recinte propi del cicle per a la realització de les activitats educatives ordinàries: treball en gran grup, activitats de reforç, desdoblaments, etc.
Igualment, en el mateix recinte l'equip de mestres del cicle disposa d'un espai per al seu treball de coordinació, reunions, magatzem de materials curriculars, etc.
- Criteri de diversitat:** La realització d'activitats educatives diferenciades, els tipus d'agrupaments d'alumnes i les diferents metodologies didàctiques requereixen espais de característiques diverses.
- Criteri de flexibilitat:** Sempre en la mesura del possible, els espais dedicats al cicle i els espais d'ús comú són flexibles, és a dir, fàcilment adaptables a usos diversos.
- Criteri de rendibilitat:** La coordinació dels horaris escolars del diferents cicles i grups d'alumnes i la planificació de les diferents activitats educatives afavoreix la utilització de tots els espais disponibles, de manera que s'aconsegueix un alt nivell de rendibilitat.
- Criteri d'adequació:** Tant per a l'elecció del mobiliari com per a la decoració dels espais (aules i passadissos) se segueixen criteris pedagògics. El mobiliari escollit permet fer un ús flexible de les aules i, a més, s'adequa a les característiques i necessitats dels infants. A més de disposar d'un espai còmode i agradable per a cadascuna de les activitats que es proposen, el mobiliari escollit també permet treballar aspectes essencials en aquesta edat com són els hàbits d'higiene, ordre i autonomia (els alumnes poden endreçar el material que utilitzen, arriben a agafar tot el que necessiten per treballar, etc.).

Tenint en compte tots els criteris anteriors, a Educació Infantil, per realitzar les diferents activitats, fem servir els espais següents:

- Aula ordinària del grup classe (dins de l'aula també es modifica l'espai, segons l'activitat programada): s'hi realitzen la majoria de les activitats.

- Aula de desdoblament: per al 3r grup d'AFAs, per a grups desdoblats i per a l'atenció individualitzada als alumnes.
- Sala de joguines: per al taller de joc simbòlic.
- Sala de psicomotricitat: per a les classes de psicomotricitat i per a les classes de llenguatge musical en què es practiquen danses.
- Sala d'actes: per a representacions teatrals, audicions, concerts, etc.
- Sala d'audiovisuals: per treballar amb la pissarra digital, per veure projeccions, etc.
- Sala d'informàtica: per treballar individualment amb l'ordinador
- Biblioteca escolar: per a l'audició de contes.
- Pati d'Educació Infantil: per al joc lliure i també per a jocs dirigits.
- Pati gran: activitats de psicomotricitat i celebracions conjuntes amb la resta d'alumnes el Centre (en dies senyalats).
- Menjador escolar: per als alumnes que es queden a dinar al Col·legi.
- Vestíbul d'Educació Infantil: per a activitats que apleguin més d'una classe.
- Lavabos (dins de l'aula i al pati): s'hi treballen els hàbits d'higiene personal

Malgrat disposar d'unes magnífiques instal·lacions al Centre, per acabar de desenvolupar algunes de les capacitats del currículum són necessaris uns espais més amplis i diversos. És per això que es programen sortides matinals, sortides de tot el dia i colònies, segons els objectius que es vulguin treballar en cada cas.

ORGANITZACIÓ DEL TEMPS: En plantejar-nos la distribució de l'horari escolar dels alumnes tenir en compte les característiques de l'etapa:

- en aquesta etapa, tant les àrees com els continguts han de tenir un tractament global i interdependent,
- cal respectar els ritmes de desenvolupament i aprenentatge dels infants i el temps que poden mantenir l'atenció en les diferents situacions i activitats,
- a Educació Infantil es considera educatiu tot el temps que l'infant roman en el centre.

Així , els criteris que apliquem per distribuir el temps dedicat al procés d'aprenentatge al llarg de la jornada escolar estan marcats per la naturalesa dels processos i activitats que els alumnes han de realitzar i, en qualsevol cas, es basen en variables pedagògiques, higiènic-biològiques i socio-culturals:

- ✓ Variables pedagògiques: naturalesa de les activitats i processos d'aprenentatge, característiques pròpies de l'edat, interès per la flexibilització (no interrompre processos creatius, d'ampliació), etc.
- ✓ Variables higiènic-biològiques: capacitat de treball continuat segons l'edat (cansament, distracció, necessitat de relax), hora del dia (matí, tarda), etc.
- ✓ Variables socio-culturals: ambient i costums del context social, disposicions oficials relatives a l'horari escolar, etc.

A més d'aquests criteris, però, en l'establiment dels horaris dels alumnes cal tenir en compte altres elements i condicionants que sobrepassen l'àmbit del grup classe: la incorporació d'especialistes, el treball conjunt en activitats intercur, la possibilitat d'agrupaments flexibles, la utilització d'espais específics que demana una coordinació d'horaris, etc.

Finalment, cal dir que al nostre centre la jornada escolar és de 30 hores setmanals (sis diàries), de les quals 25 són curriculars i es dediquen a l'ensenyament reglat, mentre que a les 5 restants organitzem activitats formatives complementàries. Combinem les hores curriculars i les hores complementàries per tal d'aprofitar millor els recursos humans i materials disponibles.

Per a la distribució de les 30 hores setmanals, fem sessions de 55 minuts, amb una estona d'esbarjo al matí de 30 minuts. S'intenta programar les activitats que requereixen més concentració al matí, i les més lúdiques a les tardes.

L'horari de les classes es programa a inici de curs, tenint en compte les hores que es volen dedicar a cada àrea. L'horari de cada grup-classe, així com el de les professores de l'etapa, consta cada curs escolar en el Pla Anual.

Els primers 15 dies del curs s'adapta l'horari a les necessitats dels alumnes de P3, per tal que l'adaptació al col·legi sigui el més adient possible.

Pel que fa a les unitats de programació, cadascuna d'elles requereix un temps de realització. Els períodes dedicats a les diferents unitats de programació no tenen sempre la mateixa durada, ja que hi intervenen circumstàncies molt diverses, com per exemple:

- l'amplitud i complexitat de les activitats d'aprenentatge programades,
- el caràcter globalitzador de la unitat, que pot suposar la inclusió d'activitats d'aprenentatge relacionades amb continguts d'àrees diferents,
- la situació en què es troben els alumnes d'un determinat grup, etc.

L'ÚS DELS MATERIALS CURRICULARS

L'ÚS DELS MATERIALS: Considerem materials curriculars tots aquells recursos que puguin ser utilitzats a l'aula amb una finalitat educativa.

Els materials curriculars els selecciona l'equip de mestres de l'etapa i fa la proposta a l'equip directiu del centre per a la seva aprovació.

Els criteris de selecció són els següents: la qualitat pedagògica dels materials, l'adequació a les exigències del model educatiu del Centre i al seu Caràcter Propi i la garantia de continuïtat del treball escolar al llarg de les etapes.

A Educació Infantil fem material molt divers:

- Material Curricular: Actualment la majoria de les àrees s'estan treballant amb material elaborat per editorials especialitzades.

També s'utilitza material curricular elaborat en el propi centre. Les mestres programen activitats tant de reforç com d'ampliació dels continguts que proposa l'editorial.

A més, en molts casos les mestres adapten els materials publicats per l'editorial completant els objectius didàctics i les activitats d'aprenentatge, seleccionant les parts que interessin més per al treball a l'aula, corregint o millorant l'enfocament que els autors han donat a algunes de les activitats, ampliant la proposta d'activitats d'ampliació i de reforç, etc.

- Altres tipus de material que s'utilitza: material d'ús col·lectiu (jocs, tricicles, pilotes...), d'ús individual (estris d'higiene personal, ampolles d'aigua...), material d'escriptori fungible (llapis, diferents tipus de paper, pintura...), material no fungible (tissores, punxons, pinzells...) i també material específic o de rebuig (pots, taps, restes de porexpan, oueres...). Un recurs molt important que s'està duent a terme últimament a les aules són els recursos web, és a dir, recursos interactius que es treballen a la pissarra digital.